KRAKUS.

NIEDZIELA 12 MAJA, 1822. *NUMER* 95.

KRONIKA NARODOWA.

Roku 1442. Litwini i Polacy odnoszą zwycięztwo niedaleko Mozajska nad Carami Moskiewskim i Kazańskim.

NOWOŚCI KRAKOWSKIE.

Wczoraj pewien kapłan (którego imie nie jest nam tej chwili wiadome) przybywszy z prowincyi, złożył ofiary na pomnik Kościuszki czerwonych złotych sto! --

Nad granicą turecką, podług listu z Czerniowców, panują wielkie poruszenia wojenne..... --

WIADOMOŚCI Z POCZTY DZISIEJSZEY.

Wojna aż do tej chwili zdaie się bydź niezawodną. Cesarz Alexander wkrotce wyjechać ma do wojska. Ekwipaże polowe Wielkiego Xięcia wyruszyły już do Mińska. -- W Zamku Terespol w bliskości Benderu, jest przygotowana główna kwatera dla Cesarza. Słychać że wojsko polskie odbiera rozkaz ruszenia ku Dniestrowi, a natomiast część gwardyi cesarskich przybędzie do Warszawy. -- Heteryści w liczbie 7000, (o których tyle razy wspominały pisma publiczne) mieli już przejść na żołd rossyjski i do korpusu Wittgensztejna są przyłączeni. -- Turcy osadzili mocnemi oddziałami brzegi Prutu. -- Basza Egiptu zwłóczy posiłki przyobiecane Porcie i zdaje się oczeki-

wać którą stronę ujźrzy mocniejszą. Potwierdza się wiadomość o związkach Grecyj z Ameryką północną. -- Wyspa Chios zdobyta przez Greków, jest jedną z najbogatszych.-- W Salonice i Seres wielka trwoga panuje. Już greckie okręty pokazują się pod portem Saloniki. -- *Niedobitki flotty tureckiej, błąkają się pomiędzy wyspami Jońskiemi i ściągane są od Greków, a ile możności wspierane od rządu angielskiego.* -- 7. Marca 30 małych statków wojennych tureckich uciekło do ZANTE przed Grekami, którzy ich z wysokości morza wyzywają do bitwy. -- *Wybuchnienie wojny pomiędzy Francyą i Hiszpanią zdaje się co raz więcej nabierać pewności. Nienawiść przeciw rządowi francuzkiemu jest głośno wynurzaną* w Madrycie. -- *Na przypadek tej wojny, Hiszpania z Portugalią zawarła przymierze wspólnej obrony.* -- 120,000 *Hiszpanów stanęło na granicach, i wojska portugalskie wchodzą już do Hiszpanii. -- Na tajnej radzie Kongressu Kortezów, jenerał Riego mianowany iest naczelnym wodzem gwardyi narodowych.* --

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Turcya i Rossya. Uzbrajania Turków w Multanach i Wołoszczyznie dzieią się ciągle. -- Szańce zakładają na wielu miejscach. Do Sylistryi przybyło 5 kwietnia 600 wozów prochowych. -- Flotylla rossyjska dunajowa stanęła zbrojnie przy ujściu Prutu do Dunaju. Lądem przybyło mnóstwo wozów z pontonami w różne miejsca nad Prut. -- Podług doniesień z Petersburga, zaraz po powrocie hrabiego Tatiszewa, cesarz ma wyjechać do wojska. -- Rozchodzą się pogłoski że pomiędzy Anglją, Rossyą i Austryą z przychyleniem się do tego Pruss, zawartą jest konwencya: wedle której Mołdawja i Wołoszczyzna do *Rossyi*, Serwija i Bośnja do *Austryi*, a część Albanii z niektóremi portami na Archipelagu, do *Anglii* należyć ma. -- Podług innych

miał także bydź w tej mierze zawarty traktat zaczepny Rossyi z Austryą przeciw Turcyi; zapewniano już nawet, że hrabia Tatyszew zawiozł go do ratyfikacyi swemu monarsze; a hrabia *Lutzów* internuncyusz austryjacki w Stambule, ma rozkaz opuścić najspieszniej tę stolicę, jeżeli skutecznej na ostateczne przełożenia odpowiedzi niezyska. -- Przeciwnie tym wiadomościom odbieramy z Londynu. Ministrowie angielscy mieli przesłać notę dworowi petersburgskiemu, w której na ten tylko przypadek zapewniają neutralność Anglii, skoro się Rossya zobowiąże szanować całość państwa ottomańskiego, gdyby sułtan poźniej czy prędzej przyjął jej *Ultimatum*; w razie bowiem przeciwnym, ma bydź jej postanowieniem: w brew powszechnej opinii wmieszać się do tej wojny, (*rozumie się bronić sprawy Turkow?...*) albowiem podział Turcyi bez pozwolenia swego, uważa snem i dziecinną mową.... -- Dziennik zaś *Morning Chronicle* (Kronika poranna] obwinia wprost ministrów, że nieznają tym sposobem prawdziwego interessu Wielkiej Brytanii!... że przymierze z Turkami jest *antinarodowe*, i przez ten krok jedynie, podadzą się w daleko większe obrzydzenie, jak dotąd byli. -- Już niezawodną jest rzeczą, że Basza Belgardu na rozkaz Porty wezwał ostatecznie Serwijanów ażeby wszelką broń złożyli. Gdy takowe postanowienie ogłosił im za nieodzowne, naczelnicy tego narodu, zebrawszy się w *Nowibazar*, jednomyślnie uchwalili i oświadczyli że siłę odeprą siłą. W krótce więc i wtym kraju ważne zajdą wypadki.

Francya. Na prowincyach francuzkich zagęszczają się podpalania, tak jak w Irlandyi. -- Rząd francuzki obawia się nowej rewolucyi we Włoszech, na przypadek wyciągnienia z tamtąd wojsk austryjackich, któraby mogła szkodliwe skutki rozlać także na Francyą, lecz i wojna hiszpańska niemoze bydź dla niej pożądaną, zwłaszcza: że w wojsku francuzkiem mają się znajdować trzy potajemne towarzystwa, mające tytuł: *Rycerzy Wolności?...*

Anglja. Pogłoski o nowych rozgraniczeniach pomiędzy Danją i Angliją, zupełnie są zmyślone. *Traktat wiedeński ustalił yt Ezro y i żadnych odmian lub zamian politycznych niedozwala.*

Neapol. Odmiana w ministerstwie tutejszem, co chwilę spodziewana, ma bydź skutkiem żądania Austryi. Teraźniejsi ministrowie Neapolu są puszkami Pandory, z których się nadużycia na cały kraj rozlewają.

ROZMAITOŚCI.

Sławna śpiewaczka P. *Catalani* dając koncert w Edynburgu długo się ociągała z zaczęciem. Jeden z uczonych słuchaczy, zniecierpliwiwszy się, zawołał do niej sextem Cycerona z mowy przeciw Katylinie: "*Quouspue tandem Catalani, abutere patientia nostra?*,, -- Dokądże Katalani, [zamiast Katylino] cierpliwości naszej będziesz nadużywała? -- W Rossyi nieustają zbierania znacznych składek na wsparcie Greków. -- Radzca Warmązy złożył 500'000 rubli; nadto na ręce ministra oświecenia i religii złożono 900,000. -- Niektorzy politycy, z rozpoczęcja wojny pomiędzy Turcyą i Rossyą, obawiają się rewolucyi we Włoszech, Niemczech, Francyi i Anglii. -- Tegoroczne burze morskie, niepamiętne w dziejach ludzkich zrządziły szkody. Około 2000 okrętów i przeszło 20,000 ludzi rachują zatopionych. Przy brzegach samej Danii utonęło 250 okrętów i 2500 ludzi. -- Lord Byron, ulubiony dziś poeta aż do uprzedzenia, popełnił nierozmyslne zabojstwo we Włoszech i uwięziony został. -- *Dziennik Sporów*, wychodzący w *Paryżu* donosi: że Dostrzegacz austryjacki rzuca klątwę na wszelkie wiadomości przychodzące z Odessy. -- Dektor T. *Onymus* wydał w niemieckim języku książeczkę o cudownych leczeniach X. Hohenlohe, wytłomaczoną już na polskie; *Recenzya* w Mrówce Poznańskiej wyśmiewając Doktora Onymusa, nieoszczędziła xięcia zarzucając mu szarlatanizm, wyczesała także i polskiego tłomacza. Zdaniem naszem i *Recenzya* źle uczyniła, bo takie sprawy i pisma zasługują na to, ażeby o nich... nic niemowić!....